

#	Omschrijving
25	Sinus en cosinus 1: grafiek
26	Sinus en cosinus 2: tekenen
27	Sinus en cosinus 3: planeten
28	Sinus en cosinus 4: schieten

Contents

Voorwoord	1
Sinus en cosinus 1: tekenen.	2
Sinus en cosinus 2: tekenen.	13
Sinus en cosinus 3: zonnestelsel	21
Sinus en cosinus 4: schieten	31

Voorwoord

Figure 1: Het logo van De Jonge Onderzoekers

Dit is het Processing boek van de Dojo. Processing is een programmeertaal. Dit boek leert je die programmeertaal.

Over dit boek

Dit boek heeft een CC-BY-NC-SA licentie.

Figure 2: De licentie van dit boek

(C) Dojo Groningen 2016-2018

Het is nog een beetje een slordig boek. Er zitten tiepvauten in en de opmaak is **niet altijd even mooi**.

Daarom staat dit boek op een GitHub. Om precies te zijn, op <https://github.com/richelbilderbeek/Dojo>. Hierdoor kan iedereen die dit boek te slordig vindt minder slordig maken.

Sinus en cosinus 1: tekenen.

In deze les gaan we een sinus en cosinus tekenen.

Figure 3: Elite

Sinus en cosinus 1: opdracht 1

Type deze code over:

```
float x = 0;

void setup()
{
  size(314, 200);
}

void draw()
{
  final float y = sin(x);
  point(x, y);
  x = x + 1;
}
```

Wat zie je?

314 is ongeveer honderd keer het getal pi

Sinus en cosinus 1: oplossing 1

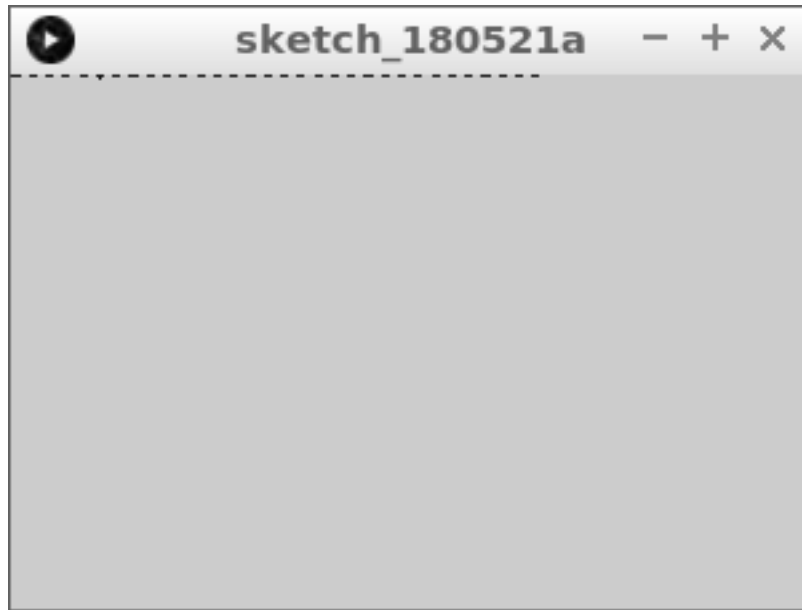

Figure 4: Sinus en cosinus 1: oplossing 1

Je ziet een soort stippellijn aan de bovenkant.

Sinus en cosinus 1: opdracht 2

- Verplaats de stippellijn omlaag. Doe dit door by y de halve hoogte op te tellen

Tip: het is slim om ronde haakjes om `height / 2` te zetten'

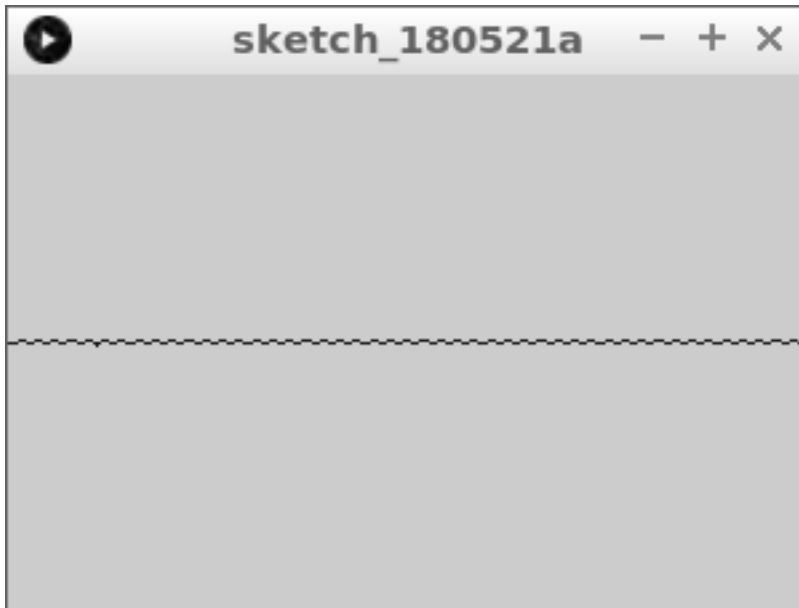

Figure 5: Sinus en cosinus 1: opdracht 2

Sinus en cosinus 1: oplossing 2

```
float x = 0;

void setup()
{
  size(314, 200);
}

void draw()
{
  final float y = sin(x) + (height / 2);
  point(x, y);
  x = x + 1;
}
```


Door de haakjes weet de computer de volgorde van een berekening

---

Een sinus heeft de vorm van een golf die slingert tussen -1 en 1

Sinus en cosinus 1: opdracht 3

- Vervang $\sin(x)$ door $(\sin(x) * 50)$

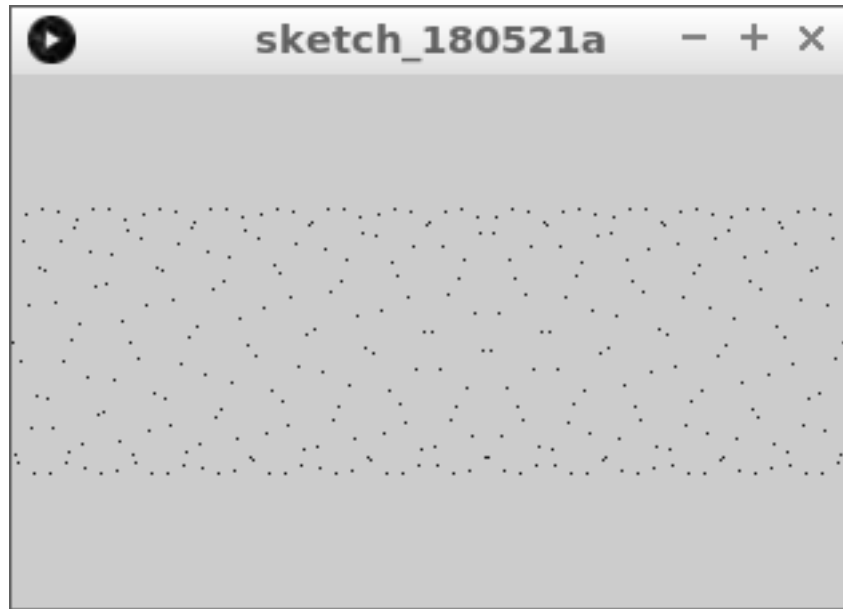

Figure 6: Sinus en cosinus 1: opdracht 3

Haakjes zijn belangrijk!

Sinus en cosinus 1: oplossing 3

Je ziet nu een patroon.

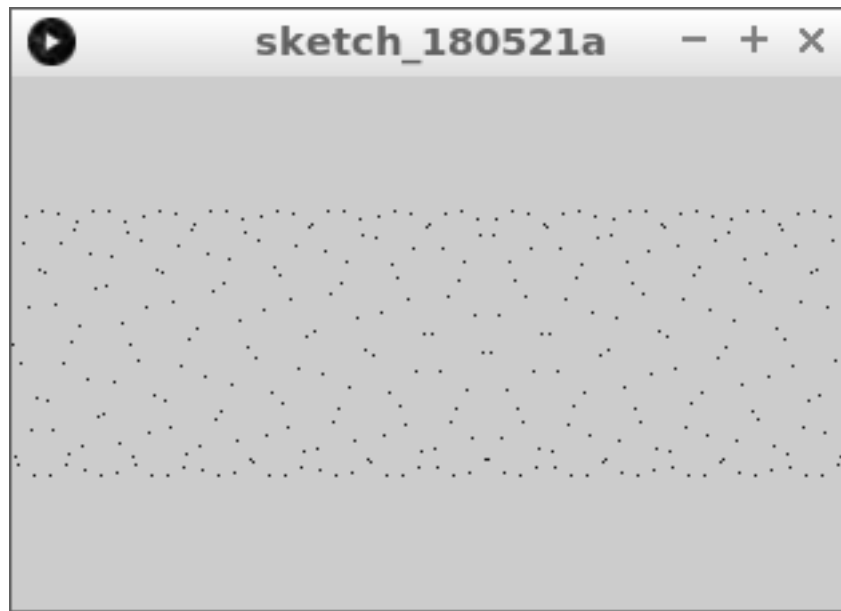

Figure 7: Sinus en cosinus 3: opdracht 2

```
float x = 0;

void setup()
{
  size(314, 200);
}

void draw()
{
  final float y = (sin(x) * 50) + (height / 2);
  point(x, y);
  x = x + 1;
}
```


Het is een rommel, omdat we ongeveer 100 sinussen door elkaar tekenen

---

* 50 zorgt ervoor dat de sinus vijftig keer vergroot wordt

Sinus en cosinus 1: opdracht 4

- Vervang `sin(x)` door `sin(x / 100)`

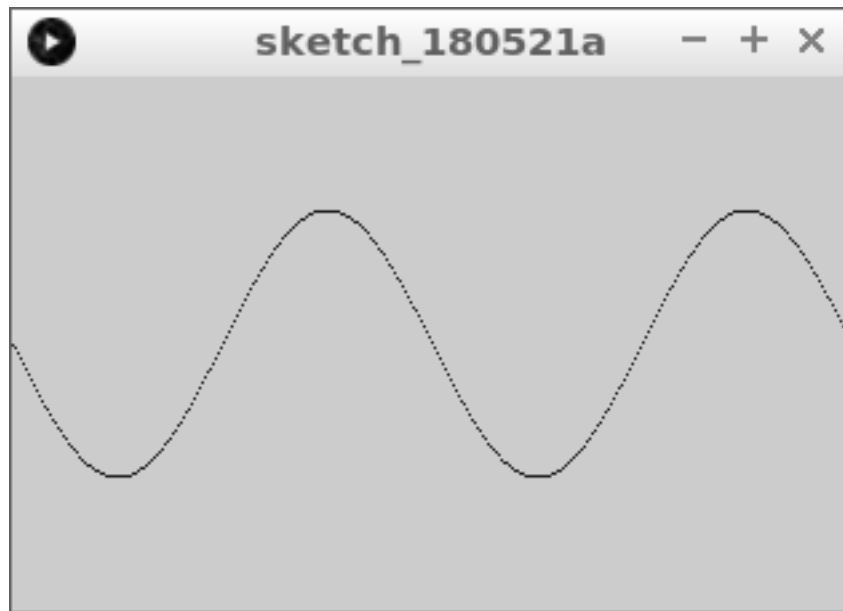

Figure 8: Sinus en cosinus 1: opdracht 4

Sinus en cosinus 1: oplossing 4

Je ziet nu een golf: een sinus!.

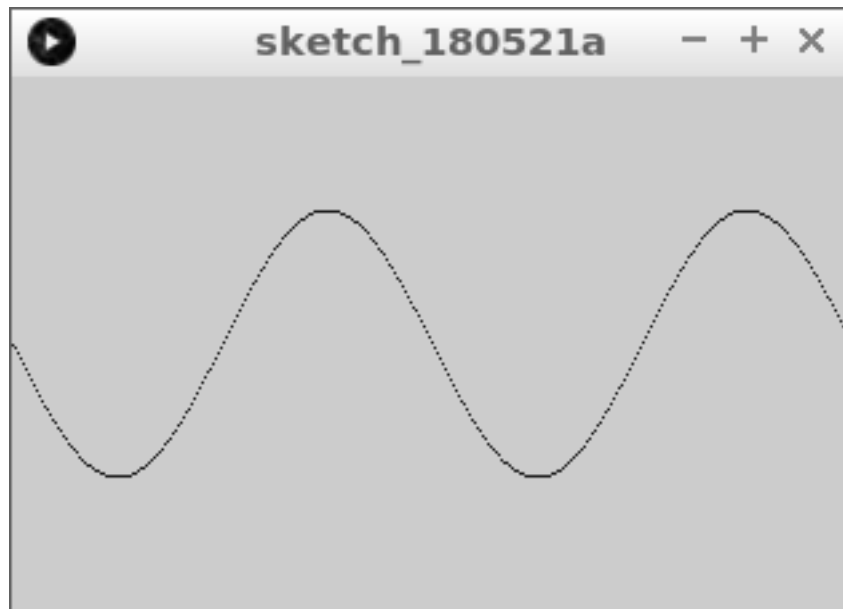

Figure 9: Sinus en cosinus 1: opdracht 4

```
float x = 0;

void setup()
{
  size(314, 200);
}

void draw()
{
  final float y = (sin(x / 25) * 50) + (height / 2);
  point(x, y);
}
```

```
x = x + 1;  
}
```

Sinus en cosinus 1: opdracht 5

- Vervang $\sin(x)$ door $\cos(x)$

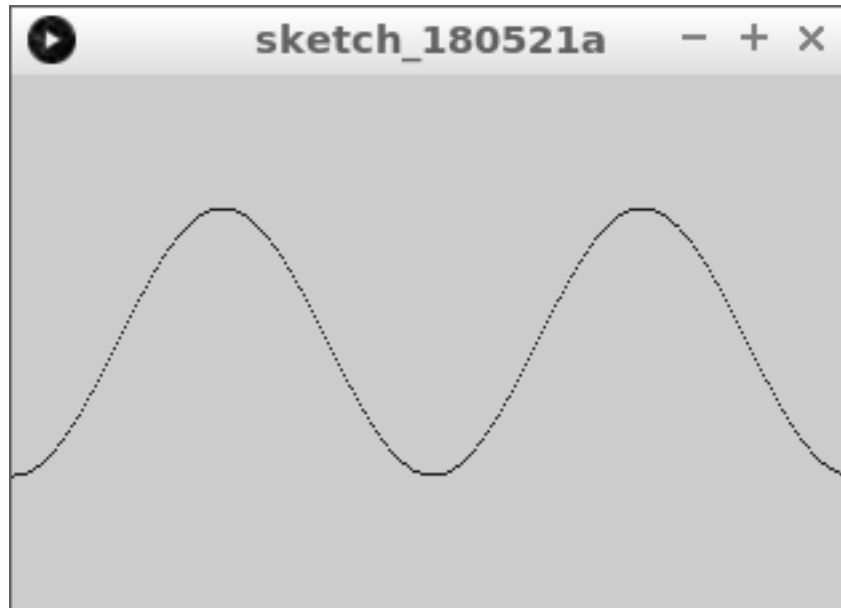

Figure 10: Sinus en cosinus 1: opdracht 5

Sinus en cosinus 1: oplossing 5

Je ziet nu een golf: een sinus!.

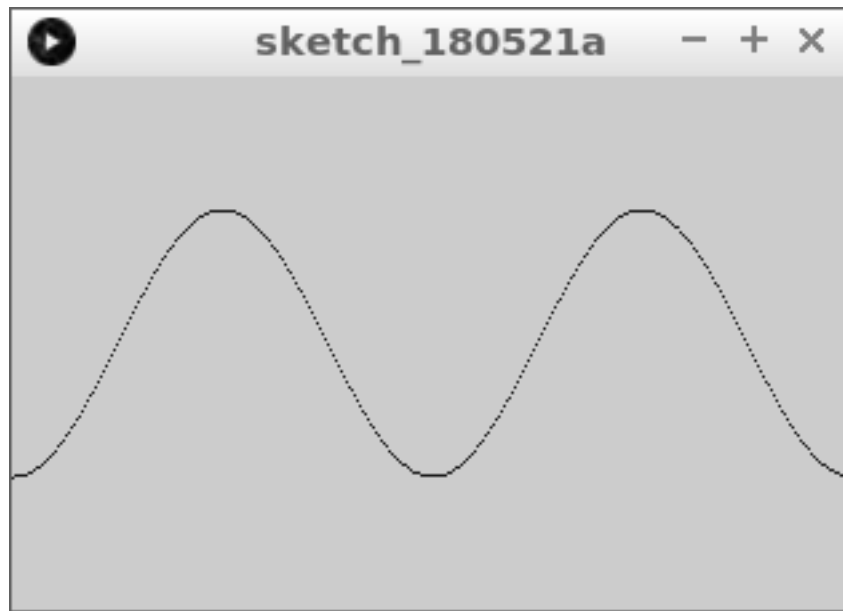

Figure 11: Sinus en cosinus 1: opdracht 5

```
float x = 0;

void setup()
{
  size(314, 200);
}

void draw()
{
  final float y = (sin(x / 25) * 50) + (height / 2);
  point(x, y);
  x = x + 1;
}
```


$x / 25$ zorgt ervoor dat we 25x rustiger door de sinus gaan

Sinus en cosinus 1: Eindopdracht

- Teken zowel de sinus als cosinus
- Zorg dat elke golf een keer op en neer gaat
- Teken de cosinus rood, de sinus blauw

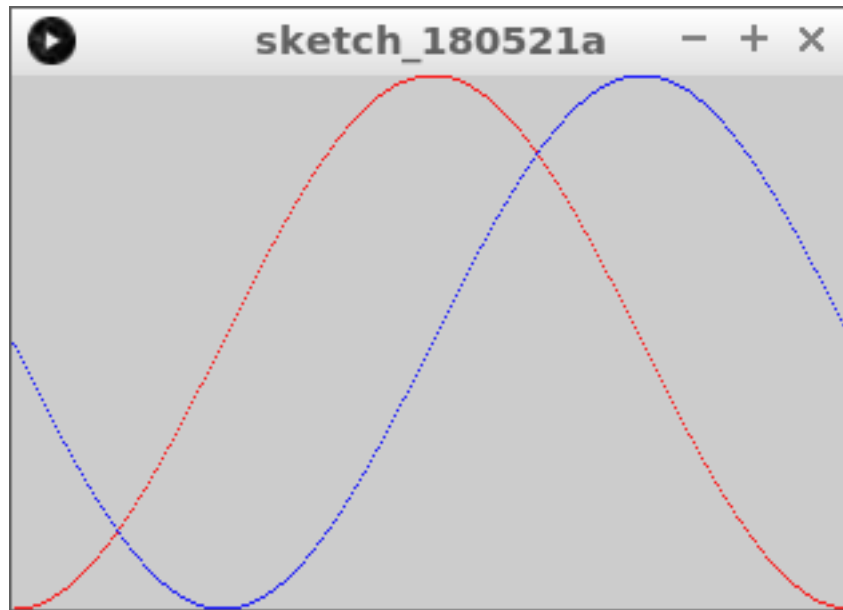

Figure 12: Sinus en cosinus 1: Eindopdracht

Sinus en cosinus 2: tekenen.

In deze les gaan we een sinus en cosinus gebruiken om een maan om een planeet te laten slingeren.

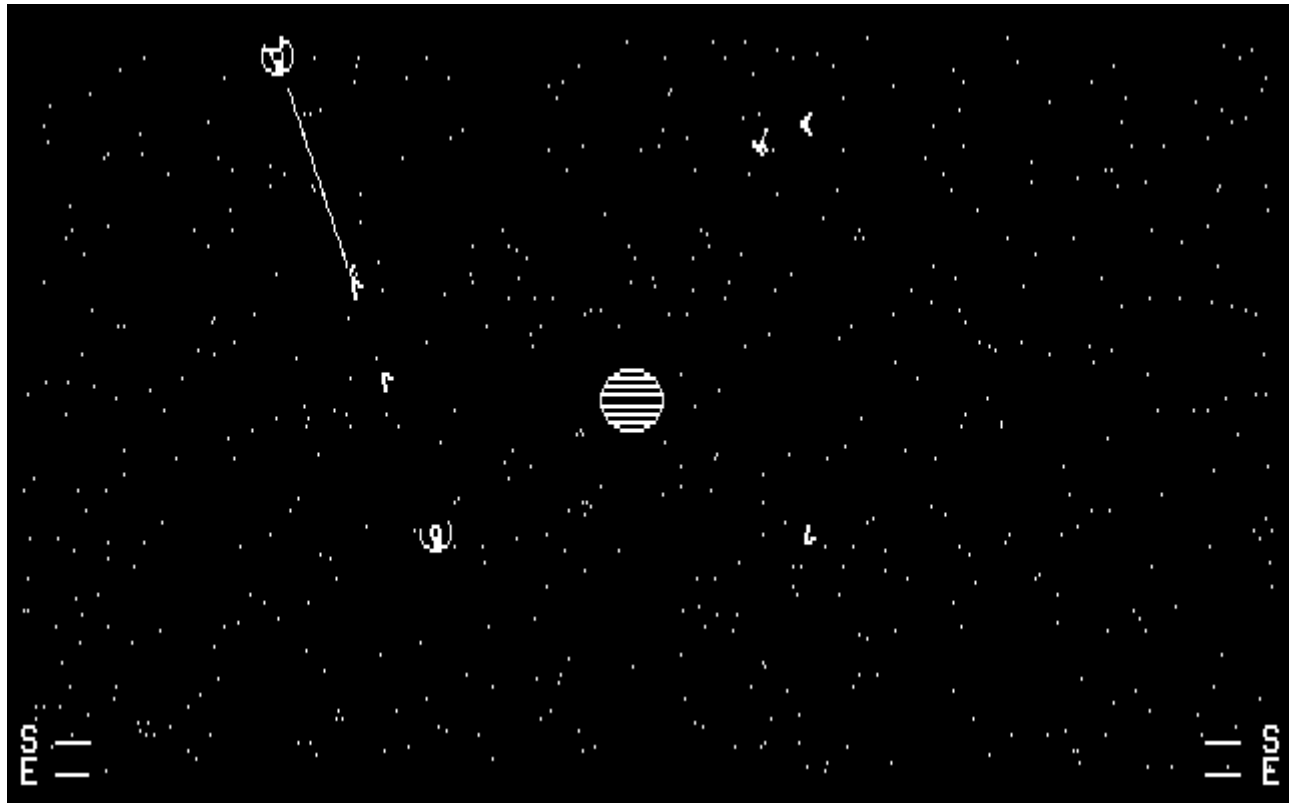

Figure 13: Spacewar

Sinus en cosinus 2: opdracht 1

Type deze code over:

```
float hoek = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
}

void draw()
{
  final float x = cos(hoek) * 100;
  final float y = sin(hoek) * 100;
  point(x, y);
  hoek = hoek + 0.01;
}
```

Wat zie je?

Sinus en cosinus 2: oplossing 1

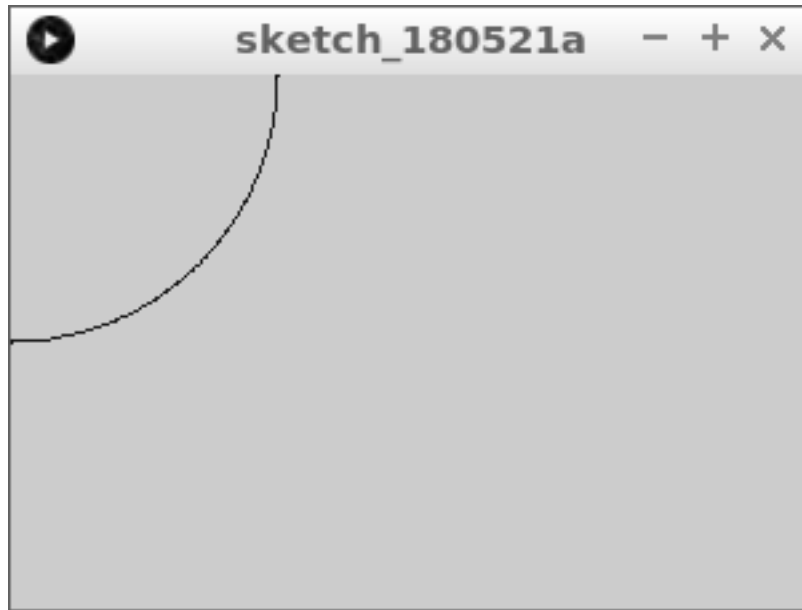

Figure 14: Sinus en cosinus 2: oplossing 1

Je ziet een kwart cirkel in de linkerbovenhoek.

Sinus en cosinus 2: opdracht 2

- Verplaats de cirkel naar het midden'
- Doe dit door by y de halve hoogte op te tellen
- Doe dit door by x de halve breedte op te tellen

Tip: het is slim om ronde haakjes om `height / 2` te zetten'

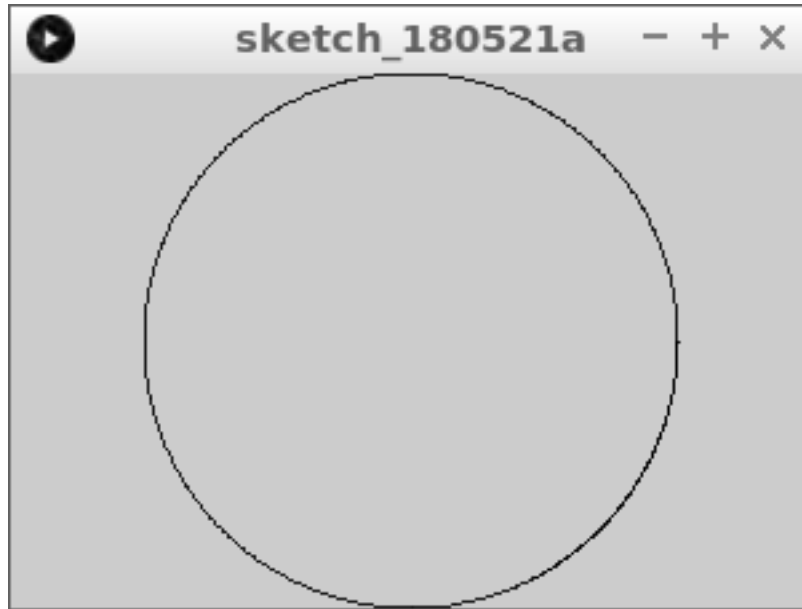

Figure 15: Sinus en cosinus 2: opdracht 2

Sinus en cosinus 2: oplossing 2

```
float hoek = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
}

void draw()
{
  final float x = cos(hoek) * 100 + (width / 2);
  final float y = sin(hoek) * 100 + (height / 2);
  point(x, y);
  hoek = hoek + 0.01;
}
```


Door de haakjes weet de computer de volgorde van een berekening

---

Een sinus en cosinus samen kunnen een cirkel tekenen

Sinus en cosinus 2: opdracht 3

- Teken een cirkel in plaats van een punt. De cirkel moet 20 pixels breed zijn, en 20 pixels hoog

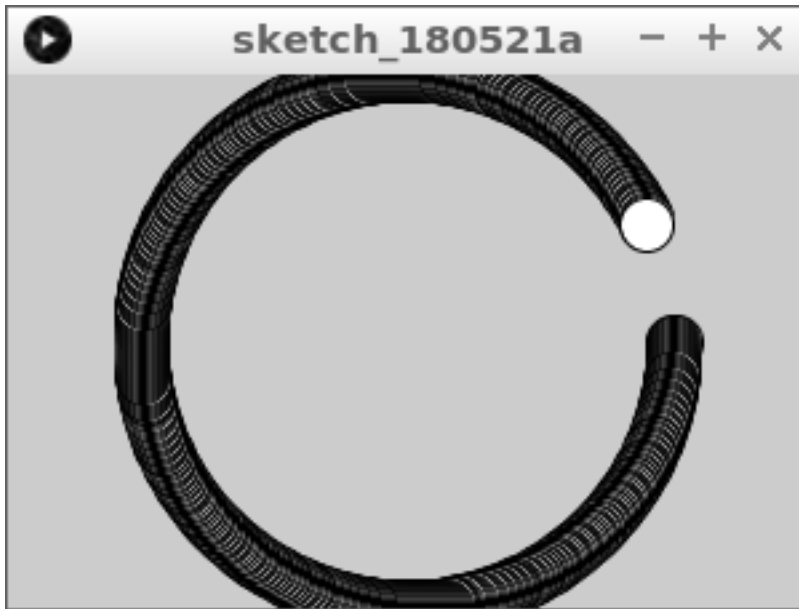

Figure 16: Sinus en cosinus 2: opdracht 3

Sinus en cosinus 2: oplossing 3

Je ziet nu een patroon.

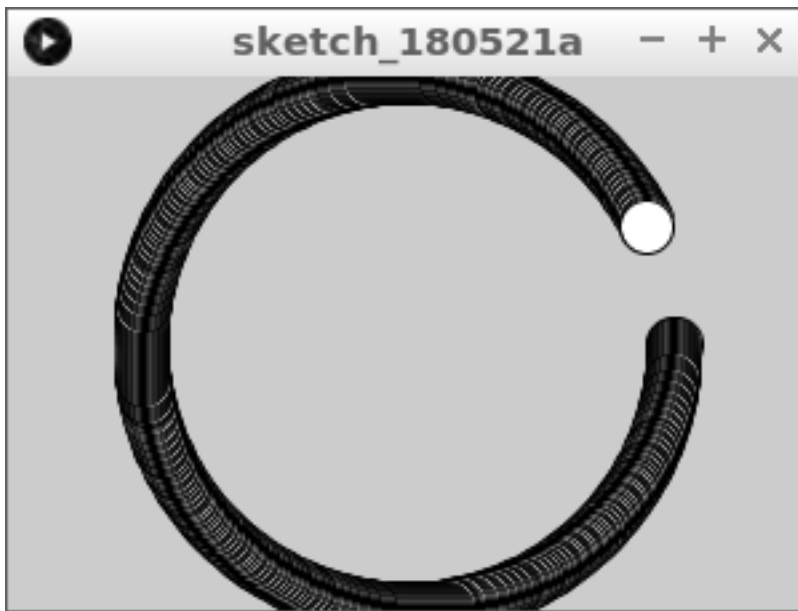

Figure 17: Sinus en cosinus 3: opdracht 2

```
float hoek = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
}

void draw()
{
  final float x = cos(hoek) * 100 + (width / 2);
  final float y = sin(hoek) * 100 + (height / 2);
  ellipse(x, y, 20, 20);
  hoek = hoek + 0.01;
}
```

Sinus en cosinus 2: opdracht 4

- Zorg dat de bal geen streep meer achterlaat
- Gebruik hiervoor een witte achtergrond

Tip: gebruik background

Figure 18: Sinus en cosinus 2: opdracht 4

Sinus en cosinus 2: Eindopdracht

- Teken ook een cirkel in het midden, met een breedte en hoogte van 50 pixels
- Laat de bewegende cirkel tegen de klok ingaan
- Zorg dat de bewegende cirkel niet meer half het scherm uit gaat. Doe dit, door de afstand met het midden kleiner te maken

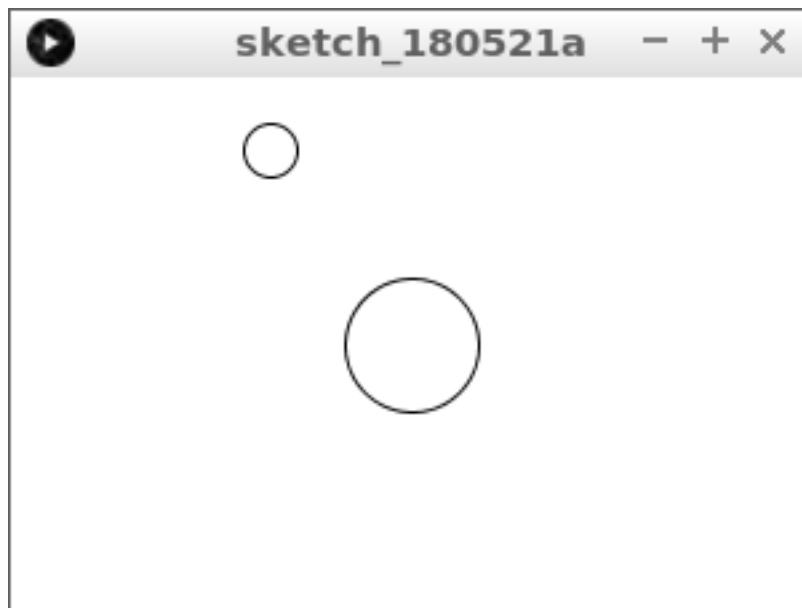

Figure 19: Sinus en cosinus 2: Eindopdracht

Sinus en cosinus 3: zonnestelsel

In deze les gaan we een sinus en cosinus gebruiken om een zonnestelsel te maken

Figure 20: Chaos Engine

Sinus en cosinus 3: opdracht 1

Type deze code over:

```
void setup()
{
  size(300, 200);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_zon = width / 2;
  final float y_zon = height / 2;
  ellipse(x_zon, y_zon, 20, 20);
}
```

Wat zie je?

Sinus en cosinus 3: oplossing 1

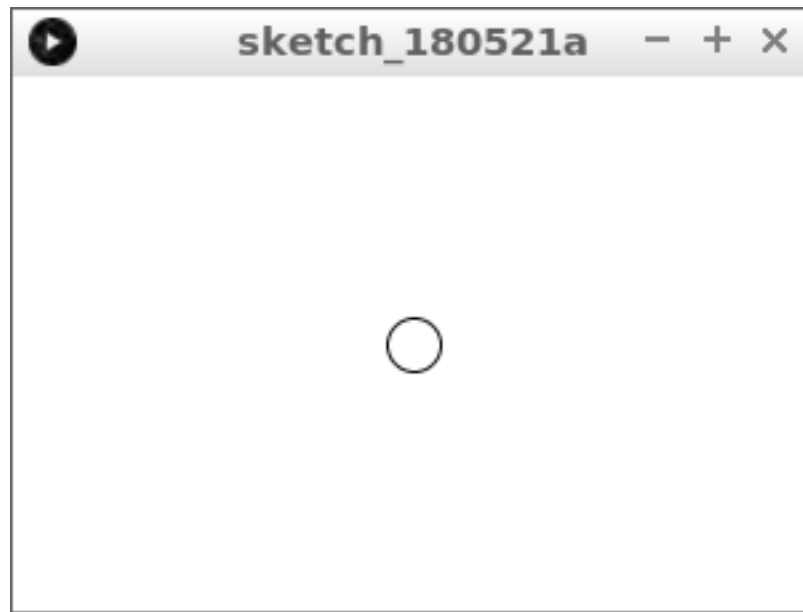

Figure 21: Sinus en cosinus 3: oplossing 1

Je ziet een cirkel in het midden: de zon!

Sinus en cosinus 3: opdracht 2

- Maak twee nieuwe variabelen: `x_aarde` en `y_aarde` (binnen de `draw` functie)
- De waarde van `x_aarde` is de waarde van `x_zon` plus 50
- De waarde van `y_aarde` is de waarde van `y_zon` plus 50
- Teken de Aarde als een cirkel met een breedte en hoogte van 10 pixels

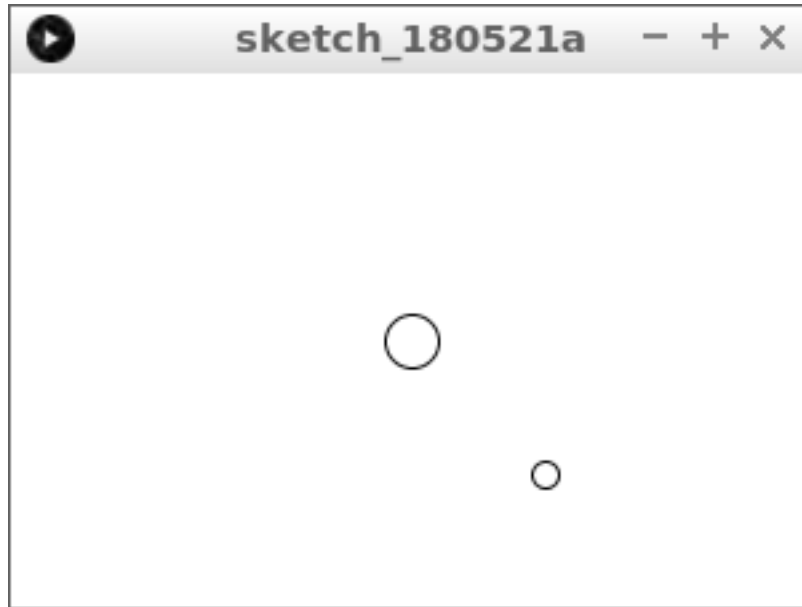

Figure 22: Sinus en cosinus 3: opdracht 2

Sinus en cosinus 3: oplossing 2

```
void setup()
{
  size(300, 200);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_zon = width / 2;
  final float y_zon = height / 2;
  ellipse(x_zon, y_zon, 20, 20);
  final float x_aarde = x_zon + 50;
  final float y_aarde = y_zon + 50;
  ellipse(x_aarde, y_aarde, 10, 10);
}
```

Sinus en cosinus 3: opdracht 3

- Maak een nieuwe variabele `hoek_aarde`, zet deze helemaal bovenaan
- Maak `hoek_aarde` meer aan het eind van de `draw` functie. Gebruik een waarde zoals `0.01`
- Maak `x_aarde` nu `x_zon` plus vijftig keer de sinus van `hoek_aarde`

Wat zie je?

Sinus en cosinus 3: oplossing 3

Je ziet nu de Aarde heen en weer gaan

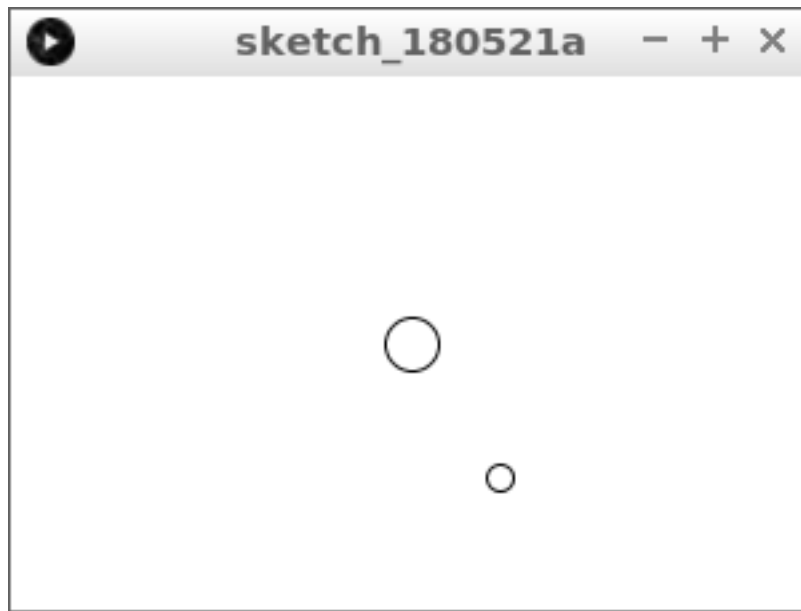

Figure 23: Sinus en cosinus 3: opdracht 2

```
float hoek_aarde = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_zon = width / 2;
  final float y_zon = height / 2;
  ellipse(x_zon, y_zon, 20, 20);
  final float x_aarde = x_zon + (50 * sin(hoek_aarde));
  final float y_aarde = y_zon + 50;
  ellipse(x_aarde, y_aarde, 10, 10);
  hoek_aarde += 0.01;
}
```

Sinus en cosinus 3: opdracht 4

- Zorg dat de Aarde nu om de zon heen gaat
- Maak `y_aarde` nu `y_zon` plus vijftig keer de cosinus van `hoek_aarde`

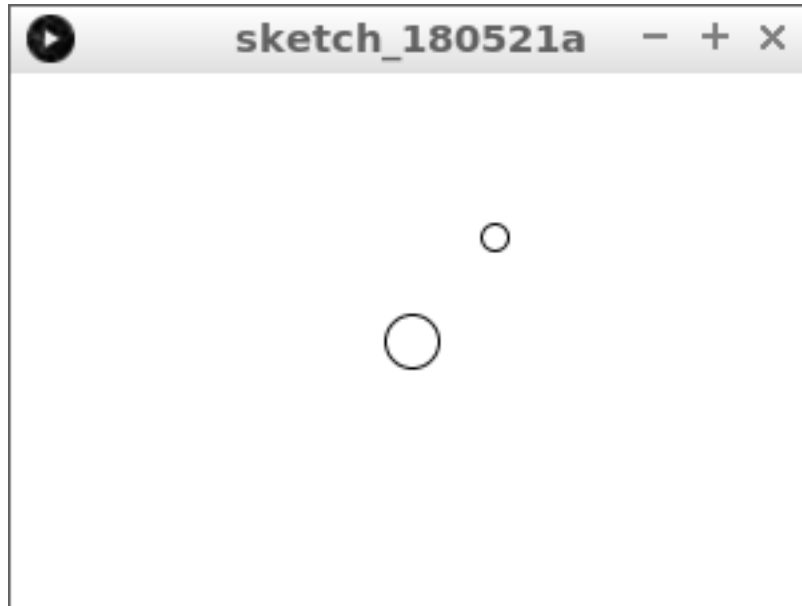

Figure 24: Sinus en cosinus 3: opdracht 4

Sinus en cosinus 3: opdracht 5

- Maak twee nieuwe variabelen: `x_maan` en `y_maan` (binnen de `draw` functie)
- De waarde van `x_maan` is de waarde van `x_aarde` plus 10
- De waarde van `y_maan` is de waarde van `y_aarde` plus 10
- Teken de maan als een cirkel met een breedte en hoogte van 5 pixels

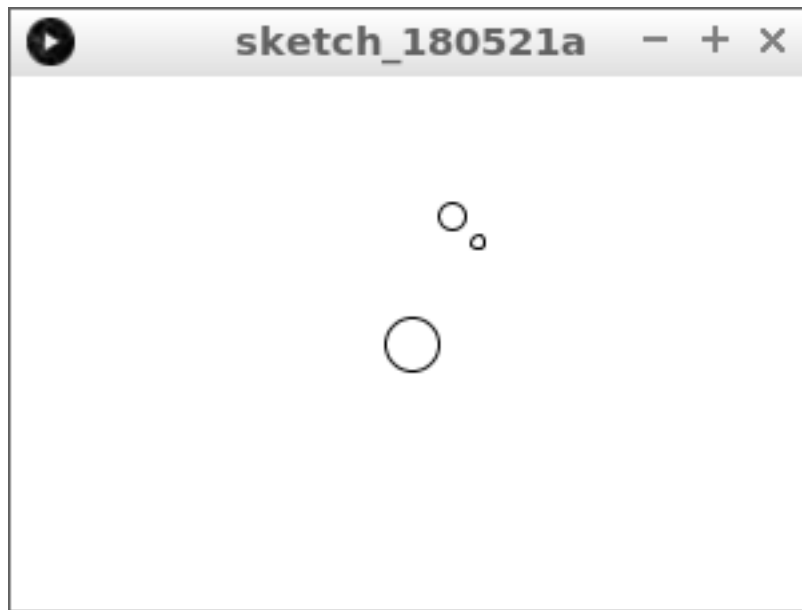

Figure 25: Sinus en cosinus 3: opdracht 5

Sinus en cosinus 3: Eindopdracht

Laat de maan om de aarde cirkelen!

- Maak een nieuwe variabele `hoek_maan`, zet deze helemaal bovenaan
- Maak `hoek_maan` meer aan het eind van de `draw` functie. Gebruik een waarde zoals `0.1`
- Maak `x_maan` nu `x_aarde` plus tien keer de sinus van `hoek_aarde`
- Hetzelfde voor `y_maan`

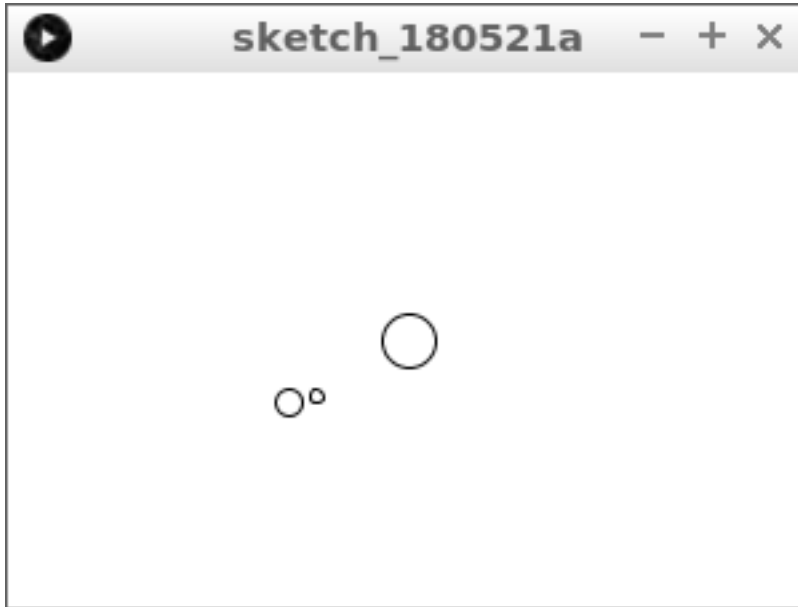

Figure 26: Sinus en cosinus 3: Eindopdracht

Sinus en cosinus 4: schieten

In deze les gaan we een sinus en cosinus gebruiken om een kogel te schieten

Figure 27: Xybots

Sinus en cosinus 4: opdracht 1

Type deze code over:

```
float hoek_kanon = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
  strokeWeight(5);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_midden = width / 2;
  final float y_midden = height / 2;
  final float x_kanon = x_midden + (cos(hoek_kanon) * 20);
  final float y_kanon = y_midden - (sin(hoek_kanon) * 20);
  line(x_midden, y_midden, x_kanon, y_kanon);
  ellipse(x_midden, y_midden, 20, 20);
}
```

Wat zie je?

Sinus en cosinus 4: oplossing 1

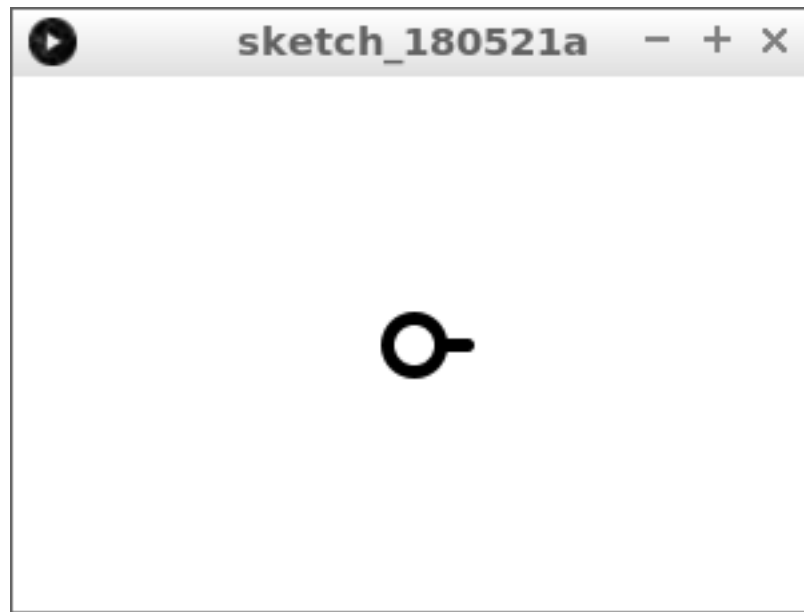

Figure 28: Sinus en cosinus 4: oplossing 1

Je ziet een cirkel in het midden, met een kanon

Sinus en cosinus 4: opdracht 2

- Laat het kanon draaien door `hoek_kanon` steeds 0.1 meer te maken

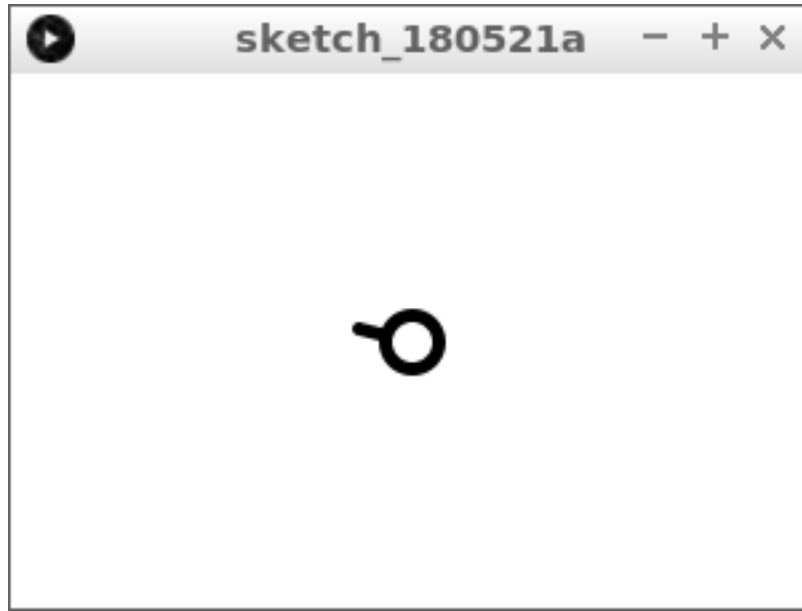

Figure 29: Sinus en cosinus 4: opdracht 2

Sinus en cosinus 4: oplossing 2

```
float hoek_kanon = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
  strokeWeight(5);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_midden = width / 2;
  final float y_midden = height / 2;
  final float x_kanon = x_midden + (cos(hoek_kanon) * 20);
  final float y_kanon = y_midden - (sin(hoek_kanon) * 20);
  line(x_midden, y_midden, x_kanon, y_kanon);
  ellipse(x_midden, y_midden, 20, 20);
  hoek_kanon += 0.1;
}
```

Sinus en cosinus 4: opdracht 3

- Zorg ervoor dat `hoek_kanon` nul wordt, als je op de spatiebalk drukt

Tip:

```
if (keyPressed)
{
    if (key == ' ')
    {
        //Zet hoek_kanon op nul
    }
}
```

Sinus en cosinus 4: oplossing 3

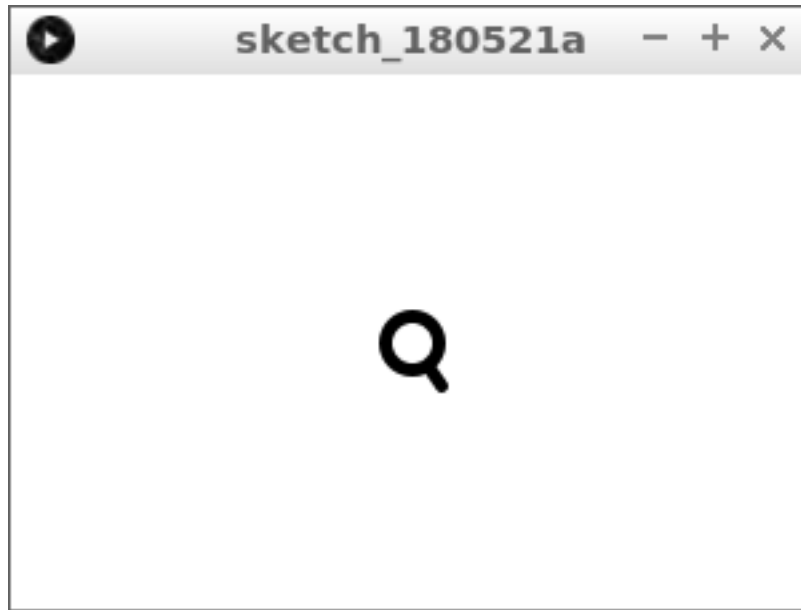

Figure 30: Sinus en cosinus 4: opdracht 3

```
float hoek_kanon = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
  strokeWeight(5);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_midden = width / 2;
  final float y_midden = height / 2;
  final float x_kanon = x_midden + (cos(hoek_kanon) * 20);
  final float y_kanon = y_midden - (sin(hoek_kanon) * 20);
  line(x_midden, y_midden, x_kanon, y_kanon);
  ellipse(x_midden, y_midden, 20, 20);
  hoek_kanon += 0.1;
  if (keyPressed)
  {
    if (key == ' ')
    {
      hoek_kanon = 0;
    }
  }
}
```

Sinus en cosinus 4: opdracht 4

- Maak bovenaan de variabelen `x_kogel` en `y_kogel`
- Zet de beginwaarden van `x_kogel` en `y_kogel` op nul
- Teken een kogel met middelpunt (x_kogel, y_kogel) met een cirkel die 5 pixels breed en hoog is

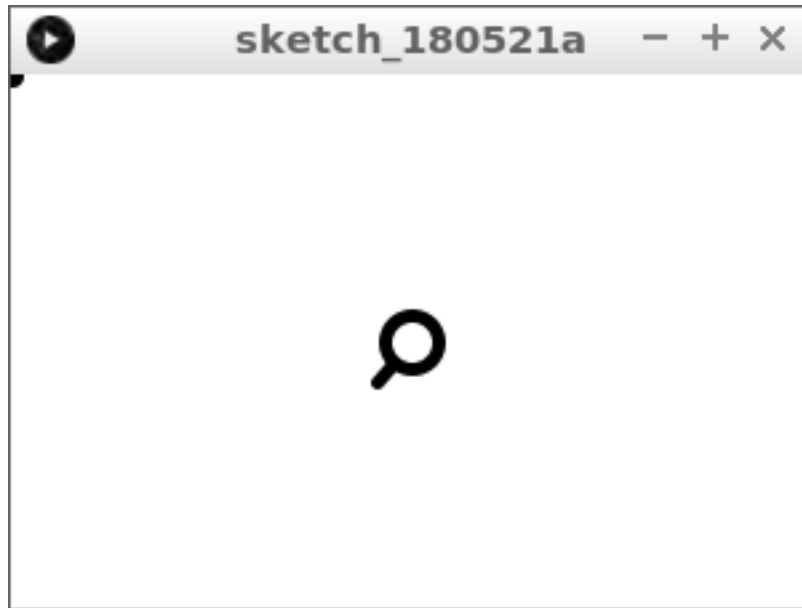

Figure 31: Sinus en cosinus 4: opdracht 4

Sinus en cosinus 4: oplossing 4

```
float hoek_kanon = 0;
float x_kogel = 0;
float y_kogel = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
  strokeWeight(5);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_midden = width / 2;
  final float y_midden = height / 2;
  final float x_kanon = x_midden + (cos(hoek_kanon) * 20);
  final float y_kanon = y_midden - (sin(hoek_kanon) * 20);
  line(x_midden, y_midden, x_kanon, y_kanon);
  ellipse(x_midden, y_midden, 20, 20);
  ellipse(x_kogel, y_kogel, 5, 5);
  hoek_kanon += 0.1;
  if (keyPressed)
  {
    if (key == ' ')
    {
      hoek_kanon = 0;
    }
  }
}
```


Sinus en cosinus 4: opdracht 5

- Als je op de spatiebalk drukt, dan ...
  - krijgt `x_kogel` de waarde van `x_kanon`
  - krijgt `y_kogel` de waarde van `y_kanon`
  - blijft het kanon gewoon doordraaien

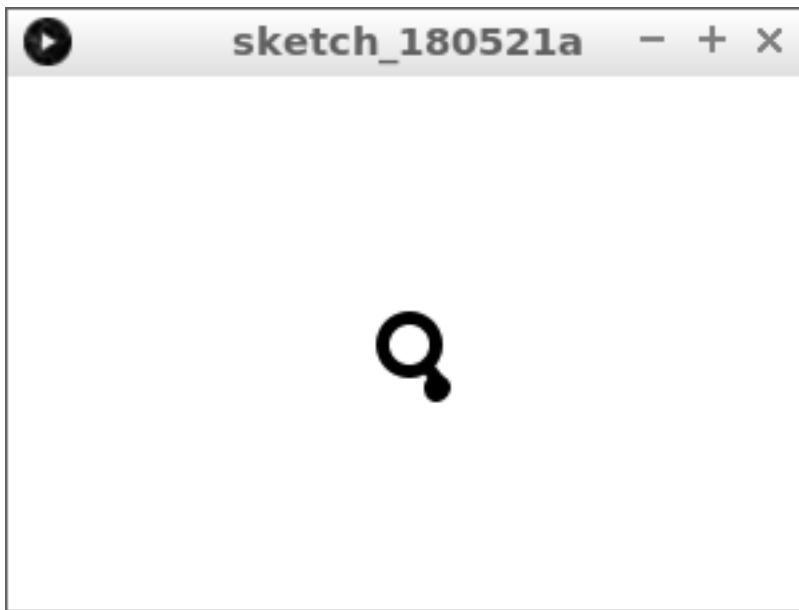

Figure 32: Sinus en cosinus 4: opdracht 5

Sinus en cosinus 4: oplossing 5

```
float hoek_kanon = 0;
float x_kogel = 0;
float y_kogel = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
  strokeWeight(5);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_midden = width / 2;
  final float y_midden = height / 2;
  final float x_kanon = x_midden + (cos(hoek_kanon) * 20);
  final float y_kanon = y_midden - (sin(hoek_kanon) * 20);
  line(x_midden, y_midden, x_kanon, y_kanon);
  ellipse(x_midden, y_midden, 20, 20);
  ellipse(x_kogel, y_kogel, 5, 5);
  hoek_kanon += 0.1;
  if (keyPressed)
  {
    if (key == ' ')
    {
      x_kogel = x_kanon;
      y_kogel = y_kanon;
    }
  }
}
```

Sinus en cosinus 4: opdracht 6

- Maak een nieuwe variabele boven de `setup` functie met de naam `hoek_kogel`
- Geef `hoek_kogel` de beginwaarde nul
- Laat `x_kogel` steeds meer worden met de cosinus van `hoek_kogel`
- Laat `y_kogel` steeds *minder* worden met de sinus van `hoek_kogel`

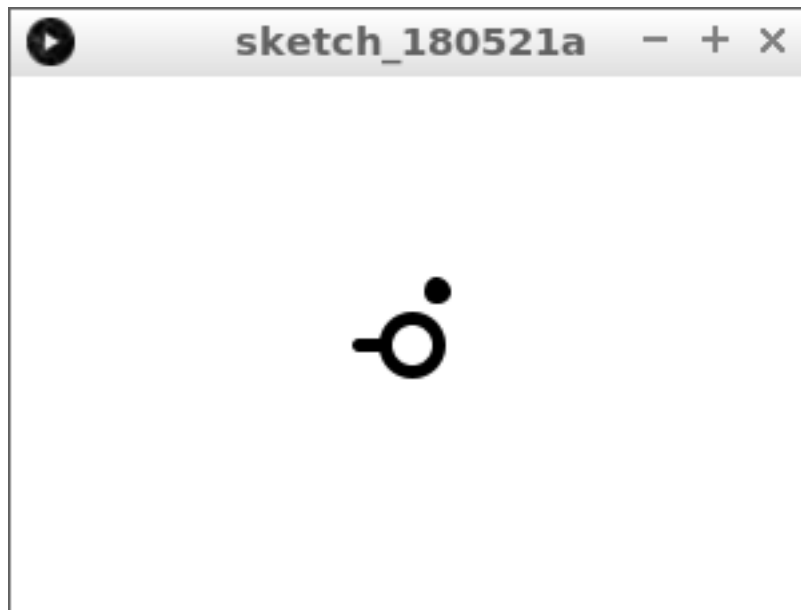

Figure 33: Sinus en cosinus 4: opdracht 6

Sinus en cosinus 4: oplossing 6

```
float hoek_kanon = 0;
float x_kogel = 0;
float y_kogel = 0;
float hoek_kogel = 0;

void setup()
{
  size(300, 200);
  strokeWeight(5);
}

void draw()
{
  background(255, 255, 255);
  final float x_midden = width / 2;
  final float y_midden = height / 2;
  final float x_kanon = x_midden + (cos(hoek_kanon) * 20);
  final float y_kanon = y_midden - (sin(hoek_kanon) * 20);
  x_kogel += cos(hoek_kogel);
  y_kogel -= sin(hoek_kogel);
  line(x_midden, y_midden, x_kanon, y_kanon);
  ellipse(x_midden, y_midden, 20, 20);
  ellipse(x_kogel, y_kogel, 5, 5);
  hoek_kanon += 0.1;
  if (keyPressed)
  {
    if (key == ' ')
    {
      x_kogel = x_kanon;
      y_kogel = y_kanon;
    }
  }
}
```

Sinus en cosinus 4: Eindopdracht

Nu maken we het spel af:

- Zorg dat de kogel in het begin niet zichtbaar is (tip: zet `y_kogel` op min honderd)
- Als de spatie ingedrukt wordt, zet dan `hoek_kogel` gelijk aan `hoek_kanon`

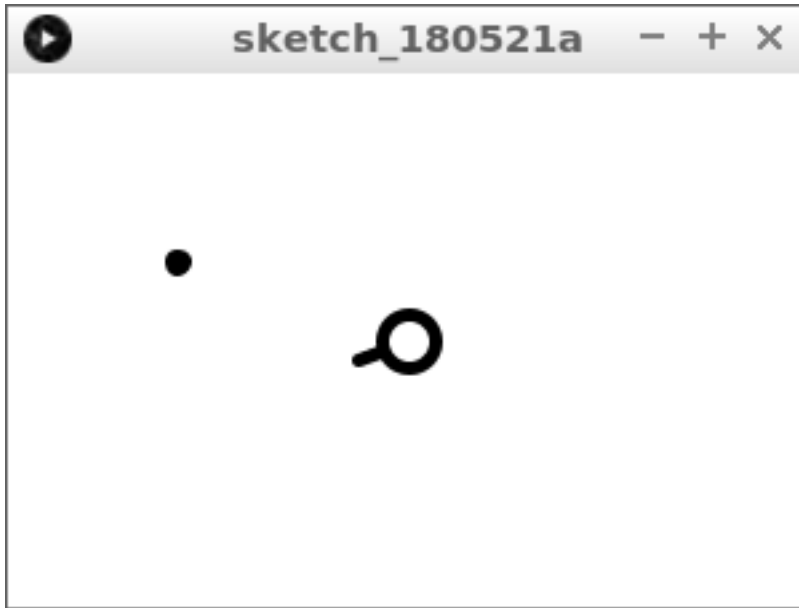

Figure 34: Sinus en cosinus 4: Eindopdracht